

ചെറു ചേരാത്ത.

പി. കൃഷ്ണൻ നായർ.

വൈദിക വൈഖരണം.

(ക്രിസ്തീയ വാസ്തവിക്കൾ.)

പി. കുമാർ നായർ,

(വ്യാകരണസാഹിത്യ) വിഭാഗം.

വ്യാപ്താതാവ്:
കെ. രേകരമേന്നാൻ.

PUBLISHED BY
K. SANKARA MENON,
ACHOTH HOUSE,
CHITTUR - COCHIN.

All rights reserved.

1928.

PRINTED AT
The Vidya Santhanam Press,
PALGHAT.

Price 8 Annas.

ചെറു ചോതൽ.

പല്ലവാധി ചലദിഷ്ടാളൈ-
അല്ലെങ്കിലേന്തോരു പുംബോലവു,
കാൽ കടത്തു കരതാരിളക്കി ന-
ബ്രോഡിംഗ് വിലസുനം ശയ്യിൽ.

1.

കേവലം ജിനിഗ്രഹത്തിനായോ
ജീവനാശങ്ങാടമാനുഴിയിൽ
സർവ്വസംഗവിനിവൃത്തചിത്തനായോ
മുക്തനായി വിജയിച്ചിട്ടുണ്ടോ.

2.

കണ്ണിട്ടുണ്ട് സമദ്വാശയതിലും
തെള്ളുമില്ല അചിക്കേദമൊന്നിലും
ബുദ്ധഃവദിനിലയാന് കണ്ണതൻ-
ദംനം ദിവിലപ്പാപനാശനം.

3.

ജാതിദേവമന്ത്രദേഹുലമാം
സ്വഭാവകാണ്ട തുലയുന്ന ലോകം,
ചെപ്പത്തുതന്നപ്രകൃതി കണ്ടു ഒലിലെ-
നാലുചീരോഹിതം ചരിക്കുമാ?

4.

എന്തു തത്പരങ്ങളും നമ്മേ-
ടീശ്വരൻ ശ്രീവാഴിക്ക നിത്യവും
അതുംതൊന്നു മറിയുന്നതില്ല നാം
മായതന്ന മഹിച പുഞ്ജിലതൃതം. 5.

ചുമ്പുക്കതപരിശീളപുണ്യദമാ,
ശിഖപുണ്യകൃത ചുമ്പുവോധമാ,
പുമ്പുവോധവ ധന്മബലിയോ,
കൈവിടായ്ക്കിനരാച്ച തന്നെയോ? 6.

ശശതി കൂടമൊരു സംസ്കരിപ്പിശാ-
ചോട മല്ലിടവതിനു കവണ്ടിക്കയാ?
അതാറിന്തു ദ്രശ്യവലമുള്ളിയായ്
മേഖിട്ടു ചെരു ചെപ്പതലപ്പുണ്ടാം! (ഇമുക്ക്) 7.

വേചപരിചയിതമുദ്രാക്ക ഗള-
ച്ചാന്തിവ്യസ്യയരയ്യുകാധികിൽ
ശോഗിപ്പോലെ നക്കനു ലീലയാ-
ബ്രാഹ്മംഗ്രാളിവാഴിക്ക നിശ്ചയം. 8.

ഹാ! മലൻ ചെരു രേഞ്ഞയിൽ കിട-
നോമലംഗ്രാളി കടിശമന്ത്രാ,
പുജവിരിപ്പിത്തരകമൊട്ടു നി-
ജ്ഞാനം കാഞ്ഞംഗ്രാളി ചാഞ്ചാ!

9.

കൊന്തുള്ളി മുകൻ മല്ലവേ
പിങ്കുണ്ടിനെയെടുത്തണ്ണുടൻ
ഉള്ളിഞ്ഞ തനിയെ വഴിഞ്ഞിടം
സുന്നുജേകിടമൊരു ധന്യയാം.

10.

കുന്നാർ കഴിയവേ കമിച്ചനിടാൻ
മെല്ലു ഒല്ലു മരിക്കും ബാലകൻ
ബന്ധേന്തിതിന പൂർവ്വാസനാ-
വ്യക്തിയോ? പ്രക്രിതിനേം ശക്തിയോ?

11.

സാദ്യമേതു പൊങ്കളം നിന്നതാ-
ഭ്രാംസിയായ നരകന്ന കാട്ടവാൻ
എട്ട് പത്തു ദിവസം പറം പണി-
പ്പേട്ട ചേപ്പതൽ കവിഴുന്ന കേരമായ്.

12.

കന കിട്ട കിലു തിക്കമാണ റ-
രാംനിനെന്നാണകരിച്ച മത്തുരേ
നീളുവാനുറിടന ബാലകൻ
നിംബം പരിധസിപ്പുത്തല്ലയോ?

13.

സത്തു ജീ വനമവില്ലയാമൊഴി-
കായതേരോ ഉളിമാനുമ്പിയാം;
ഇല്ലപണ്വമൊപ്പാരസിന്ദുതാ-
നാകകാണ്ടു ശൈലു നീനിടനുവാ?

14.

ആദി സൗഖ്യജലമെന്നും ഒരു-
തന്മാരു തന്മാരു മഹാശായിട്ടാം
അന്നു കാം പരിചയിച്ചുതുണ്ടിതാ-
കണ്ണിട്ടു ശിന്തുവികലിനും ഒരു.

15.

പിന്നിലും ന്തിരളും പിടിച്ചുവെ-
ന്നോതവേ കേളു കേളു ആരിച്ചടക്ക
സംഗ്രഹത്തോടു കൂടിച്ചു ന്തിരു-
ക്കാഴ്ച കണ്ണിനു കൃതാത്മമാക്കിട്ടും.

16.

പിന്തിരിശ്രദ്ധിക്കിടക്കു നോക്കി മു-
ണ്ണാടു പാണ്ടു പലവാര വീഞ്ഞവു,
മെമ തളിന്തു തല ചാളുവെച്ചുകൊ-
ണ്ണാക്കിടപ്പു മനതാർ മയക്കുമേ.

17.

പുവലും തന്മാവിലും തേക്കാലി-
പ്പാടമാജ്ഞാടിയണിംതു കണ്ണിനെ
പുണ്ണാണ്ടു പുണ്ണാം പിതാവു തന്ന-
പുണ്ണുമാണു പരിഗണ്യുമുഖിയിൽ.

18.

കാമനിക്ഷേമളവാഞ്ഞ മാറിട-
തേരാറിട്ടു സുതപാദതാധനം
വിശ്വാവിനു ഭൂവിനു ചവിട്ടിലും
തനിംട്ടി ഒസമച്ചുനേക്കിട്ടും.

19.

കൈല്ലാപ്പതിനു മുൻവിങ്ങിടാൻ
കോപ്പ കൂടി മരിയുന്ന ബാലകൾ
ആരമ്പക്കതിയിരിക്കാതെ ചെജ്ജിട-
നാനുയാളു വിനിപ്പത്തമാം ഫലം.

20.

»

കിന്തു ചൊറിട കവിത്തിങ്ങനു ശേഷ-
താരടിച്ച കളിക്കോലുമന്ത്രാ
ഹാ! മരിഞ്ഞിടകിലെന്തു! തദ്ധ്രസു-
സൂന്ത്രമാമുചചവിന്തുവെവക്ഷം.

21.

ക്രഷ്ണാശ ട റിപ്പോഡ്യാന്തിരയെ-
തന്ത്രക്രിടന്തു പദ്മാദിക്കാണ്ട താൻ,
എന്ന ബാലക ഗാച്ചതന്നെയോ
മൊട്ട് കിന്തി നടക്കാർപ്പാവത്രുചിയിൽ.

22.

മുന്നാവസ്ഥ മുഗജാതിഭ്രദേശമാം
മന്ത്രതന്നു മതമാദിക്കാരാൻ
മൊട്ട് കിന്തി നടക്കാണ്ടിടന്നാാ-
സഭന്തുരച്ചിടവതുണ്ടനക്ഷം.

23.

കിന്തു കണ്ണ ചൊരുപ്പി ചെപ്പന്നടക്കവാൻ
പാതത്തുക്കുമല്ലവാബന്തത്തുക്കാവേ
വാശിഡയുട് വിലപിച്ചിടന്നതാ-
ക്കുഡിക്കാവുകങ്ങാം കണ്ണദത്താൻ.

24.

കോപ്പ തൊട്ട പല കൊച്ചുപാത്രങ്ങൾ
തച്ചടച്ച കളിക്കോലുരംകൾ
അനുസ്മവും ക്രമത്തിൽ വസ്തുവിൽ
ബഹുഭാഗിക്കുന്ന ഫോളിയാൽ.

25.

കിരിക്ക തന്ന മുഖകളിലും സർ-
ക്കക്കണക്കപ്പെന്ന മാധ്യമിലോ,
പാതപാംകുംണംഗി കാണു-
ക്കണ്ണിനുള്ള കത്രകം കമ്പിപ്പുതോ!

26.

അല്ലോയ് സ്പയമപത്രമുച്ചരി-
ക്കുന്ന ദിവ്യപദ്ധതിമുഖ്യമായ താൻ
കാക്കുകിൽ സൃഷ്ടി വിഡിച്ചിട്ടും പ്രസൂ-
ഗ്രാഹവം പ്രക്രിനിശ്വരമായം.

27.

അ വിശിഷ്ട പദ്മേതിലുള്ളതാ-
ദിവ്യദാഷ ഉചയാളമല്ലയോ!
അക്കയാലതു പുരാതനം സ്പത-
ല്ലിലുമെന്നതിലും സംശയം.

28.

എന്തിനിക്കുള്ളൂമുഖേ, നമ ആ വേ-
ണ്ടുള്ളതെന്തും ദിനുന്നമിസ്ഥി വി
എകിച്ചായതിനു സാക്ഷിജാശ് സദാ
നില്ലതംക്കതിയാം വെക്കവിന്.

29.

മേലില്ലും മരനിടകയും-
നല്ലിയോഹന ദുർബദ്ധത്തിനും
ഉള്ളിയോട് കൂടാതോ തന്മാവം
സുന്നുപാനസമയാണിലങ്കൻ.

30.

എന്ന വിട്ട സക്കരണ മറഞ്ഞ-
നോന്തു വിന്തു മുഴിയാതിരിക്കുവാൻ
സാരഭോദാസമോദാദം കരം
ചെത്തിട്ടന നിയന്തരം സുനാനന്നര.

31.

എജൻറയാണിതു കൊടുക്കയില്ല 2-
നാക്കുമെന്ന നിലയിൽ സുന്നോപാഡി
വൈച്ചുരക്കരെട്ടപുതില്ലോ!
സ്വാത്മലോലത ശീത്രസപ്താവമാം.

32.

കൈ പിടിച്ചെഴുങ്ങിയം നടപ്പുതും
ഒണ്ട മുന്നടി തനിച്ചു വെപ്പുതും
മെല്ലു മെല്ലു യിടവിളുമിപ്പുതും
കഴു കത്തിയാട ഹിൽപ്പുതിപ്പുതും.

33.

അടിവന്നിടക്കാശനാരച്ചു കൈ-
നീട്ടിട്ടനുള്ളവാരേവത്താടിക്കുകും
എടുപ്പതുടി എടുത്തു വെച്ചു കൈ-
തട്ടിൽ വിഴുവാരുജാറു ചിന്മാം. (ജുഡകം) 34.

കന്പിതാംഗശള്ളങ്ങരവിനു തൻ-

ചുടാകാത്തു ചേര ചേര വെള്ളുതും

കാൽക്കഴിഞ്ചിൽ നില്ലുതും കരി -

കേരക്കമാക്കുളവാറ കൊള്ളുകം.

35.

കണ്ണപുന്നുകരെട്ടുതുവെച്ചു റാ -

യിശയെന്ന നിലയിൽ സ്വഭാഷിൽ

വള്ളുതും കലപില? കമീറ്റിട -

നാനരോസപദി ചീന്തുംഡയതും.

36.

ഹരതദ്വിഷയമാട്ടുമെ തനി -

കന്തനംഗശപി ചേപ്പ്‌തില്ലേ!

എന്തിനായതു പാരിച്ചുവിട -

നാനശാത്മപരിശോധനാത്മമേ,?

37.

ബാഹ്യബന്ധരതകാംട്ടു തുളന്തു

നിന്നിടാരിത്രു മുക്കുവന്നപേരുൽ

വസ്തുതപ നിശ്ചതൻ ദിദ്ധക്ഷയാൽ

ക്കവേവിശകവിച്ചു നോക്കിടം.

38.

കോപരിതിയിച്ചരുതും വള്ളുതും

ചോൽകിലആക്കുപരിപ്പുണ്ണ പ്രജ്ഞിയായു

കാമനച്ചുടാ ഏഴ്ചുവിട്ടെന്നാരാ -

ബുംഭാവമാക്കു ലിയിക്കുമുഖത്തടം.

39.

കൊട്ടമോ വിള്ളി, കിട്ടുമെന്ന കൈ-
ഞ്ഞാൺഡിയമു ചുണ്ണങ്ങൻ ചുന്നുവന
‘ആട്ട-നോക്കു-വരട്ടുയു’^{ചുവന-}
ന്നാനുജലഡകളുമോതവേ.

40.

കാഞ്ഞ കോസറി വിരിക്കുവാനയ-
ക്കാംത താരു പലകാട്ടകാട്ടവേ,
കണ്ടു നിന്മിടിവത്രണംതൊക്കെയും
കോപശിലമിയലുന വൃദ്ധാം.

41.

അതുകുംബേതു സമയത്തുമെങ്ങും
ബാലചേപംപൂശിതമനിപ്പൂമായിടാ
കാലതിക്കപ്പുള്ളി ഭേദമന്നിനേ
സർ്പ്പമാ സുധാസമസ്യകാംഘരാം.

42.

എന്തെതന്തിനതിനതിനെന്തിനെന്തിതെ-
നേനവമാണി കളക്കോമന്നോക്കതിയാൽ
ജോലിക്കർബന്കിടയിലമമമാക്കു കാ-
ഞേതകിട്ടുന സുവമൊന്ന വേരെയാം.

43.

‘എന്തീരയച്ചുനിത വനു’വെന്നട-
ഞോടിവന്നിട്ടുമൊരോഡലോന്ന താൻ
വേല ചെയ്യു റാളംരത്തള്ളൻ തൻ-
വിടണഞ്ഞവൻ വിന്നുഉപ്പാം.

44.

കാടി വന്ന പിടിക്കുടി മൊട്ടിലോ-
ട്രോമലാനന്മായത്തി നിഃഖാവേ
ആരണ്യത്തുള്ള പലവട്ടമുഖവു-
ചീംമുട്ടുന യരിപ്പുലം മതി.

45

കൊണ്ടി വന്ന നീജ കണ്ണക്കുറ്റി-
പ്രേമദോഷ പൊഴി ഇന്ന ജല്ലിരം
ഇഞ്ജന്നല്ലിലെഴുഡായിയല്ലാഹോ
ഭാവിയും പരശകരിച്ചുനു തേ!

46.

അത്മഃമകിട്ടവതെഹികം സുവം
ധർമ്മായതു പരന്താതുമാം
മാനഷനു ഭൂലോകസൗഖ്യം
ചെപ്പതല്ലാനു പരമാത്മഃമാക്ഷകിൽ.

47.

ഹാ! മിശിക്ക എന്നസാരലീകരം!
മെങ്ങു ചന്ദനാഭോമ്മികാഭരം!
നാസിക്കു നവസൗം നിര-
ഞ്ഞതാട്ട മെല്ലു വിടരന കട്ടുള്ളം!

48.

ചുണ്ടിനോ സുധ! ചെവിക്ക തിപ്പുമാം
യോഗഗമ്മുണ്ടിനാദബേദവും
പ്രതിതാസ്ത്രസകാവുംഭാവനം
ചെപ്പതൽ താൻ പുരുഷത്മമേഖനം.

49.

ബാലക്കില കോലുഹല—

വിലാസമോല്പന ഗേമമേ ഗേമം

സന്തതി സവഞ്ഞുഗ്രഹത—

ഒരും ഗൃഹങ്ങൾ തന്ന ഗൃഹങ്ങേയി.

50.

വ്യാപ്താനം.

1. പല്ലുവാപരി=തളിക്കിംകണ്ണ മേൽ. പലത്രുള്ള കളാത്ത=ഇളക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇതളുകളോടുകൂടി. കാമർ=കാമനക്കാരന്തെ. ശയ്യ=കിടക്കു. ഇവിടെ ചോര മെത്തയിൽ കൈകൊലുകളുാളിക്കിക്കൊണ്ട് കിടക്കുന്ന കാഞ്ഞി നെ തളിക്കിംകണ്ണ മേൽ ഇളക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇതളുകളോടുകൂടി സ്ഥിരി ചെയ്യുന്ന ഏവോടു ഉപമിച്ചിരിക്കുയാൽ ചൂണ്ടാവുപമ അലപ്പാരം. “കനിഞ്ഞാനോട് സാമ്പ്രദാം ചോന്നാലുപമയാമത്തു” “ഉപമാഃനാപദ്മയഞ്ചാരം വാചകം ധന്മാരണിവ നാലിനാമുഖ്യാപാദാനമന്നാലുപമ ചൂണ്ടാം” എന്ന ലക്ഷ്യന്പ്രകാരം, ഉപമയുടെ റാപംഞ്ചാരം ഉപാദാനമുള്ളതുകാണ്ട് ചൂണ്ടാവുപമയാക്കാൻ. കാമർ ഉപമേയം; ചൂഞ്ച് ഉപമാനം; പോലുവേ

വാചകം; ഹലത്രിഞ്ഞർ മുതലായവ സാധാരണയമ്മം എന്നാൽ പ്രസ്തുതയമ്മം ഇവിടെ വസ്തു പ്രതിവസ്തുഭാവം തോടു കൂടിയ ബിംബാപ്രതിബിംബഭാവത്തെ അനുജ്ഞാനം സ്ഥിരിച്ചെഴുന്നതു. കൈകാല്പകൾക്കും ദളഞ്ഞർക്കും തമിലും ശജുക്കും പല്ലവത്തിനും തമിലും ബിംബാപ്രതിബിംബഭാവം. ഇളക്കകൾ, കിടയുകൾ എന്ന കരച്ചാണക്കിയകൾ, ചലിക്കകൾ എന്ന ദളക്കുത്തിയകൾ തമിൽ വസ്തു പ്രതിവസ്തുഭാവം ബിംബാപ്രതിബിംബഭാവത്തെന്നതു ഉപമാനോപദേശമ്മണ്ണർ വാസ്തവത്തിൽ ഭിന്നങ്ങളായിരിക്കിലും, സാദൃശ്യത്താൽ ഒരു വസ്തുവിന്റെ വാസ്തവ ശരീരവും പ്രതിബിംബവുമെന്നപോലെ രണ്ടും ഒന്നാതന്നെ യെന്ന സങ്കല്പിച്ച് വെള്ളേരു നിർദ്ദേശിക്കുകയാകുന്നു. വസ്തു പ്രതിവസ്തുഭാവമാക്കുക-കുറോ ധന്തത്തെന്ന പഞ്ചായശ്ശേഖരങ്ങളുടെക്കാണ്ടു ഉപമേധപക്ഷത്തിലും ഉപമാനപക്ഷത്തിലും വെള്ളേരു നിർദ്ദേശിക്കുതെന്നു.

ഇവിടെ കാബുമോപയിൽനിന്നും കണ്ണിനാളിൽ സകല ജനമനോരംജകതപ്പും മറ്റും ധനനിക്ഷേപനത്തിനാൽ അപകാരിക്കുന്ന വസ്തുഭപ്പനി.

വുത്തം-രമോഭത. ലക്ഷ്മണം- “രേന്നരംഭഗ്രാജവും രമോഭത്” ഈ വണ്ണക്കുത്തിയിൽ അവസാനത്തെ പ്രമഹാഴിച്ച് വാക്കിയിള്ളി 49-0 ഈ ഘുത്തം തന്നെ.

2. കേവലം ജഗദ്ഗുഹത്തിനായ് = ലോകാന്തര
ഹത്തിനായി മാത്രം. ജീവനാരേ = ജീവധാരണത്തിനുള്ള
ആഗ്രഹം. സർപ്പസംഗമവിനിവൃത്തചിത്രൻ = സകല വിഷ
യന്മഖബലഭിൽനിന്നും പിന്തിരിച്ചിരിക്കുന്ന മനസ്സുട
കൂടിയചൻ (ബുദ്ധിമുഖിസമാസം മുക്കുടിയുടെന്ന്;
യോഗിദേവം യോഗത്തിനു എഴു ട്രിക്കികളുണ്ട്). അവകാ
ക്രമങ്ങൾ, 1. ശ്രദ്ധാലൂപം, 2. വിചാരണ, 3. തന്മാനസാ,
4. സത്പാപത്തി, 5. അസംസക്തി, 6. പദാത്മാവിഭാ
വിക്രി, 7. തുള്ളം എന്നിങ്ങനെ നാഥനിർദ്ദേശം ചെഞ്ചി
രിക്കുന്നു. ശ്രദ്ധാലൂപം = ദോക്ഷേഷം; വിചാരണ = സാരാസര
വിചാരം; തന്മാനസാ = സുക്ഷ്മായിരിക്കുന്ന മാനസ
ദേഹക്കൂടിയതു (അങ്ങനെ വിഷയങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ച
കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനസ്സു എപ്പോറി സദാ ആശച്ചിന്ത
യിൽത്തെന്ന കില്ലുനാഡോ അപ്പോറി മാനസം സുക്ഷ്മാ
യി, ഈ ട്രിക്കിയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്ന യോഗിരൈ സാധ
നെന്നും യുംജാനനെന്നും പറയും. സത്പാപത്തി = സതപ
ത്തിക്കല്പിത്ത ആവത്തി; സതപ = അന്തികരണം; ആവ
ത്തി = സച്ചിദാനന്ദവസ്തുവിനെന്ന സ്ഥാനം എന്ന താല്പര്യം.
ഈ ട്രിക്കി മലട്രിക്കിയാക്കാൻ. ഇതിലെത്തിയാലുണ്ട് സിലി
കളുണ്ടാവുന്നതു. ഇതിലെത്തിയ യോഗിരൈ പ്രധാവിഞ്ഞ
നു പറയും. അസംസക്തി = സംസക്തിയോടുകൂടാതെന്നു.
4-ാംട്രിക്കിയിൽ ഉണ്ടാവുന്ന സിലികളിൽ അഭിനിശ്ചയം

ഇല്ലാത്തതുകാണ്ട് ഇതിനെ അസംസ്കരിയെന്ന പറയുന്നു. ഇതിലിവിക്കുന്ന ഫോറി പ്രൂഹവില്പരനാക്കാൻ. പാതമ്പാവിഭാവിനീ=യാതൊരു പദാത്മത്തിന്റെയും ജ്ഞാനമില്ലാത്തതു. ഈ ഭൂമിയിലെഞ്ചിയ മഹാനെന്ന മഹരാജാമിലണത്തിയാലെ ഉണങ്ങകയുള്ളൂ. ഇദ്ദേഹമാണ് പ്രൂഹവില്പരിയാൻ. തുങ്ഗാ=തുങ്ഗത്തെ ഗമിച്ചതു; തുങ്ഗം=അവബന്ധസച്ചിദാനന്ദവസ്തു. ഇദ്ദേഹം മഹരാജാമിലണത്തിയാലും കട്ട തനിയെയാകട്ട സമാധിയിൽനിന്നും ഉണങ്ങകയില്ല. ഇതിനെങ്ങാണ് വിദേഹമുക്തിയെന്നു പറയുന്നതു. ഇവ ഒന്ത് 4, 5, 6 ഇല്ലാ ഭൂമികളിൽ എത്തിയ ഫോറിവച്ചുനാരാണ് ജീവന്മാര്ക്കും; ഇവക്ക് സമാധി വിച്ഛേഡാം മാത്രം പ്രാണാക്ഷണത്തിനായി ജീവവ്യവഹാരമുണ്ട്; അതുകൂടാൽ ഇവരെ ജീവന്മാര്ക്കുന്നുനേനു പറയുന്നു. ജീവന്മാര്ക്കുന്നു പ്രാണമുകമ്പവരോൽ ഉണ്ടാവുന്ന ജീവനാശയല്ലോ തെ മറ്റു ധാതൊരു വിഷയാശയും ഉണ്ടാവുകയില്ല. അതുകൂടാൽ ലോകാനന്തരമുകളിൽ മാത്രമായിട്ടാണതാനും. അതുപോലെത്തന്നെ പ്രസവിച്ച വിനെ ശിശ്രവിനും ജീവനാശപ്പെടുവരോൽ ജീവനാശയല്ലോതെ മഹരാജാശയും ഉണ്ടാവുന്നതല്ലോ. അതുമായി ശിശ്രവിനും ജീവസന്ധാരണാപാരമായ സൃഷ്ടിപാതയിൽ പ്രവൃത്തി വരുന്നതുനും ലോകത്തിനും വലുതായോരംഗുഹമാണ്. അങ്ങിനെ സൃഷ്ടിപാതയാൽ കണ്ണത്തിനും പ്രവൃത്തി വരാത്തപക്ഷം പ്രാണം

ഹാനിക്കിടവരികയും അപ്രകാരമായാൽ ഭലാകം തന്നെ നശിച്ചപോകാനിടയാവുകയും ചെയ്യുമെന്നതു നിങ്ങളുണ്ടോ?

അലക്കാരം തുപകം. ലക്ഷ്മണം — “ഉപമാനോപഃമ യദിലാക്കിഡേം ചൊരുക്ക തുപകം” മൻവറത്തെ സാദ്ധ്യത്വം നിമിത്തം ഉപമാനമായ ജീവനുക്കുന്നം ഉപമേയമായ ഒരു ശ്രവിനം അഭേദം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

പ്രകൃതതുപകംകാണ്ട് സമസ്യപ്പൂജ്യത്വം വ്യംജിക്കുന്നതിനാൽ മന്ദിരത്തേപ്പുാലെ ഇവിടെയും അലക്കാരേണ വസ്തുധനി

3. സമദ്വാഷി=സമഭാവന. അചിഡേം=ഇഷ്ടാനിഷ്ടം എം. ബ്രഹ്മവൈദി=ബ്രഹ്മജന്താനി. നിവിലപാപനാശനം=സർപ്പപാപങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുന്നതു. (“അന്നാപൊറക്കുന്നെങ്കിൽ അന്നാതേതെ പാപം തീന്ത്സം ഏറ്റു പഴ്ച മെഴി) ബ്രഹ്മജന്താനിക്കു സർപ്പം ബ്രഹ്മമയമാകയാൽ ഏറ്റു പൂരിപ്പം സമഭാവനയാണ്. “പ്രേപചന്മാരവനിസൂര്യരംഗമവനാക്രമിപ്പോക്കെള്ളം ഗോക്കെള്ളം ഭേദമിപ്പേതും” ഏറ്റു പാണ്ടിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. അക്കുട്ടുക്കു ഉന്നോട്ടാവം തന്നെ. —

“അഞ്ചെഴുവാധാരേവാ കസുമശൈഖനേവാദ്വാഷലിവാ മണ്ണാംവാലോഷ്ടാവാബുദ്ധവതിരിപ്പെഴവാ സുഹൃദിവാ

നുണ്ടാവാണെന്നും, നവാമഹസ്തദോധ്യാനതിവസ്തഃ:
കപചിൽ പുഞ്ജാഞ്ജാശിവശിവശിവതി പ്രലപതः”

എന്നാണ്ടു. ശിശ്രൂഷിക്കുന്ന സ്ഥിതിയും ഇത്തന്മാലെ തന്നെ. ഷുഡാലധാധാലും പാന്ധാധാലും ശരി, അതൊക്കെ വ്യത്യാസവുമീല്ല; സമഭാവനയെന്നും. കൊട്ടണ്ണാധാധാലും പാലാധാലും വാഴിൽ ഒരിച്ചുകൊടുത്താൽ ഇരക്കിക്കൊള്ളി; അതൊക്കെ തച്ചിന്ത്യേദവുമീല്ലതന്നെ.

അപകാരം നിഭർന്ന. ലക്ഷ്മണം— “കുനിക്കുന്ന ദംശം മരാബാനിക്കുചുംഗാനാലഹ്രാനിഭർന്നം” ഇവിടെ പ്രാഥഃവദിയുടെ അവസ്ഥ കണ്ണതിലുള്ളതായും കണ്ണതിരിക്കായാൽ ലക്ഷ്മണസമന്പഠം.

നാലാംപാദനകാൽ അസ്ത്രാദഃജനസേവ്യത്പം പ്രം
ജിക്കന്നതുകൊണ്ട് വസ്തുനാ വസ്തുലപനി.

4. ജാതി-മുദ്രകൾ അനുഭവിക്കുന്ന കാരണം ജാതിവ്യത്യാസവും ഉത്തരവ്യത്യാസവുമോ ആയതു (ബഹുമുഖിയിസമം സം) പ്രാഥഃനന്ന്, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്രാൻ, ശ്രൂന്, നായർ, അമ്പലവാസി, തീയൻ, ചെറമൻ, പറയൻ മതലായ ജാതിനേത്രന്തിനാക്കട്ട, ചാർണ്ണകം, രഹരണ്യഗംം, സംപ്രം, ഫോഗം, ബൈജലം, ചെജനം, അരെപ്പതം, വിശീഷ്യാദൈപതം, രെപ്പതം, കാണാദം, രെയ്സ്റ്റ്‌വം, രെ

രേഖ, ഗാണപത്രം, കാവാലികം, ശാശ്വതം, പെഞ്ചാണി കും മുതലായ മതത്തിനാകട്ടെ കണക്കില്ല. ഇങ്ങനെന്തി വിക്രമം, ജ്യോതി, ക്രിസ്തപൂരി, മഹമഹദം മുതലായ ജാതി ഭേദങ്ങളിലും മതത്തേണ്ടിലും തീർന്ന നോക്കുന്നതായാലുള്ള കമായന്തായിരിക്കും. സ്ഥാപ്തം=വിഭാഗം. തുലയുന്ന=നാലി കഴന. ചെപ്പത്തിൽ പ്രകൃതി=വിള്ളുസ്പദാവം; അതായതു സമഭാവന, തച്ചിദേശമില്ലായ്ക്കുന്നിവ ഇംഗ്രേസ്റ്റിൽ ഇംഗ്രേസ്റ്റാൻ ഇഷ്ടം. ചരിക്കുക=അനന്ത്രിക്കുക. കണ്ണതിൽ കാണുന്ന പ്രകൃതിവിഭാഗം അകൃതിചുവം നിമ്മലവുംാക ഡാൽ അതുതന്നൊന്നാണ് ഇംഗ്രേസ്റ്റാൻ അഭിമതം ആയിട്ടുള്ളതു തന്നും അതിനെത്തന്നൊന്നാണ് നാം അന്തഃസ്വരിക്കേണ്ട തന്നും താല്പര്യം.

അംഗകാരം പദ്ധതം=ഹൈകൗൺ കാവുലിംഗം ലക്ഷ്മണം=ശഹതുവാക്യപദാത്മണങ്ങളായക്കിൽ കാവുലിംഗ മാം' ഇവിടെ ദേഹിലെക്കിലും ഇംഗ്രേസ്റ്റിൽ ചരിക്കുന്ന തിലേക്കു താഴേക്കുംബക്കാണ്ടുള്ള നാഡേം ഹൈതുവായി നിർ ദ്രോഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ഒരു ലോകത്തിനു വിശ്വേഷണമാ യിരിക്കുന്നതു പദ്ധതം=ആദാം. ജാതിസ്ഥാപ്തം=ഉം മതസ്ഥാപ്തം ആ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലങ്ങന്താളും നമ്മക്കും നമ്മ ദു രാജ്യത്തിനും അധിപതനമല്ലാതെ ഡാന്താങ്കവിധത്തി ടു അഭിവൃദ്ധിയുള്ളായുകയില്ലെന്നും പ്രകൃതവിഭാഗങ്ങണും ക്കാണ്ടുതന്നു വ്യംജിക്കുന്നാണ്ടുകിഞ്ചും താഴേവുംശ്രൂം വാ

ചുരാത്മംത്തിനീതണ്ണ പോഷകമായിരിക്കയാൽ ധനിയ വാതെ പരികരമെന്ന അലങ്കാരമായിട്ടാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ലക്ഷ്യണം—“വേദം പരികരം ചൊന്നാൽ സിഭിപ്രായം വിശ്വേഷണം.” എന്നാൽ ഈ രണ്ടുകാരന്മാർ കഴം ആധാരം താദുഖവിശ്വേഷണത്തെന്നയാകയാൽ എടുക്കുന്ന വാചകാന്തരപ്രവേശസ്കരമെന്ന ഭേദവും കൂടി കണ്ണുകൈ ഇരിഞ്ഞാണ്.

5. താത്പരാഗ്രാഹ്യഭായ പൊതും. അങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യക്കു. ശിശ്രൂഷിക്കണം ശിശ്രൂപാരാ (കണ്ഠിന്റെ ഒരു കൂടി ചേണ്ട എന്നിവയെക്കാണ്ട്) മായാജാവില്ല (അംജനാനം) മഹിരാമാധാത്മ്യം. പാക്സിൽ = ആലോച്ചിക്കിൽ. അത്തുടർന്നും ആരും.

അലങ്കാരം വാക്കുത്മംഘത്തുക്കമായ കാവ്യലിംഗം മായതൻ മഹിമ പാക്സിലത്തുടെ എന്നതു ‘ആരുഡതൊന്നു മറിയുന്നതില്ല നാം’ എന്നതിനു മേതുവായിരിക്കയാൽ ലക്ഷ്യണസമന്പയം. മായയുടെ മാധാത്മ്യത്താലുണ്ട് ആരുഡതൊന്നു നാമറിയാത്തതെന്നു സാരം.

അനുഭവം കൂടോക്കണ്ണബൈക്കാണ്ട് കണ്ഠെ സദാ കൈവിരൽ മടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിയെ വണ്ണിക്കുന്നു.

6. ഷൂച്ച്—ചുണ്ണം—പരലോകത്തിൽ അനാഭവിച്ച തു കഴിച്ച് ബാക്കിയുള്ള സുകൃതവിശ്വേഷം. ശിശ്രൂഢോ

യം=ശൈലിച്ച പുണ്യംകാണ്ടിണാവുന്ന പുൽഭോധം (മുൻകഴിത്തെതിരെപ്പറ്റിച്ചുള്ള ജനങ്ങൾ) പുൽ=ധർമ്മബുദ്ധി=പുൽഭോധാധാകാണ്ടിണ ധർമ്മബുദ്ധി (ധർമ്മചരണ തതിപ്പുള്ള മന്ദിരാഗാതി)

അലക്കാരം എക്കാവലി; ലക്ഷ്മണം - “പിടിച്ച വിട്ട മട്ടായിത്തുടൻ പല സംഗതി ഉരക്കുന്നതലക്കാരമേകാവലി സമാഹപയം” ഇവിടെ ആദ്യമാദ്യം നീഡുശിശ്ചിരിക്കുന്ന പദ്മാദ്ധൂ പിന്നിട്ടുള്ളതിനും വിശേഷണമാക്കിയിരിക്കുയാൽ ലക്ഷ്മണസമന്പയം.

7. സംസ്കാരപിളാച്=സംസാരമാകുന്ന പിളാച് മല്ലിടക്ക=ദ്രംപേരുളം ചെയ്യുക. ഭൗമവുലുമുള്ളി=ദ്രംപേരുളം യി ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന മുള്ളിയോട് തുടിയത്ര (ബഹുവീഹി സമാസം) ‘ആരിത്തു’ എന്ന പരഞ്ഞിരിക്കുയാൽ പ്രകൃതസ്ഥലത്തുള്ള ആ ശൈല ഉൽക്കടക്കുകപ്പെടിക്കമല്ലോത്തതു കൊണ്ടു സംഭാവനയാവുകയില്ല; സംശയം തന്നെയാണ്. ആക്കരാൽ ഉൽപ്പേഖണ്ണിയും വകാരേഖില്ല. എന്നാൽ ആ സംശയമാക്കുന്ന സാധാർജ്ജുലക്കമാവാത്തതിനാൽ വസ്തു മാത്രമല്ലാതെ അലക്കാരമാവുകയില്ല. സംസ്കാരപിളാച് എന്നതിൽ തുപക്കമുണ്ട്.

കഞ്ഞു വിരൽ കടക്കുന്നതിനു വന്നിക്കുന്ന —

8. വേചവീഴ്ചയിടഴ്രു=വേചവരിച്ചയാം തോന്തരാ

പാണ്ടിരികയാൽ ഉപമാലക്കാരം സമാധിക്ഷം ലീലക്ഷ്മിയിലും മുദ്രക്ഷം അംഗ്രഹിക്ഷം തമിച്ചും ബിംബപ്രാണിബിംബാവം.

യോഗി വളരെ പ്രഖ്യാസപ്പെട്ട സാധിക്ഷന്നതിനെ കംഞ്ച നിജീയാസം നിരുദ്ധവാദിനാഭവന്നിങ്ങനെ യോഗി ഒരു അപേക്ഷിച്ച ശിശ്രവിന്റെ വൈദിജ്ഞാനം ലീലാജ ഷൃംഗപരശ്രൂരക്കാണ്ടു വുംജിക്ഷന്നതിനാൽ വൃത്തിരേകാല കാരം വുംഹ്രം. ലക്ഷ്മണം “വിശ്വേഷം വൃത്തിരേകാവും വർണ്ണംവണ്ണം തങ്ങളിൽ”

9. കട്ടിക്ഷേമതരാ = കട്ടിച്ചുരക്കാണ്ടിരിക്ഷന്നതിനിട തിൽ. പുത്രം-വിശ്വേഷം. തുകം-ചൊവാരിയും. നിജ്ഞാംണം- കാരണം തുടാതെ. മായം-ജാലം.

അലക്കാരം സപ്താവോഷതി “സുക്ഷ്മസപ്താവം യൻ്ത്രി ചൂൽ സപ്താവോഷതിയലംകൃതി” എന്ന ലക്ഷ്മണം. എന്നാൽ “കാൽം കാരണമെന്തു താൻ വരുന്നതു വിഭാവന” എന്ന ലക്ഷ്മണപ്രകാരം വിഭാവനയാവാമല്ലോ എന്ന ശക്തിക്കുത്തു. ചിരിക്ഷന്നതും കരയുന്നതും കാരണം തുടാതെയാണെന്നിങ്ങനെ സാമാന്യമായി കാരണാഭാവം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രസിദ്ധകാരണത്തെ പ്രത്യേകിച്ചെടുത്തു പാണ്ടാ നിങ്ങേയിച്ചിട്ടില്ലാണ്ടുയാൽ അതിനു ചുമതലക്കാരമില്ലെന്നല്ല നേരെ മറിച്ചു സപ്താവോഷതിക്ഷേത്ര

നൊയാണ് പമ്പക്കാരമുള്ളതും അക്കയാൽ വിഭാവനയും ഒരു യഥാത്മേജുള്ളൂ. അലക്കാരം സ്പദാവോക്തിതനൊയാണ്.

10. മുല്പനി=ഗിരിസ്തീൽ. മുകൻ=ആണിച്ചു. സു
ബ്രഹ്മ=ജലപ്പാൽ. ധന്യ=പുണ്യവതി. 'ഉള്ളവിഞ്ഞ' എന്ന
പാത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും മാത്രപ്രേമാതിരയും വ്യംഗ്യം.

അലക്കാരം സ്പദാവോക്തി. പുണ്യം ചെങ്കുവക്കേം
താഴേക്കുത്താവാശ്രൂം സിലവിക്കയുള്ളവെന്നിങ്ങനെ ധന്യാ
ശ്രൂം സാഖിപ്രായമാകയാൽ പരികരവുമണ്ട്.

അടുത്ത് ഒണ്ട് പത്രങ്ങൾക്കുണ്ട് കിഞ്ഞാ കവിതന
തിനെ നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

11. മതിക്കന്ന=ഉള്ളച്ചിക്കുന്ന. ബന്ധം=ധേതു. പുർ
വാസനാവ്യക്തി=മുജജമസംസ്കാരപ്പുരണം. പ്രക്തി=സപ
തസ്തിലുമായ വസ്തുസ്പദാവം. ശക്തി=മാഹാത്മ്യം.

ജീവാന്തരമുണ്ടാക്കു പക്ഷത്തെ അവലംബിച്ച
എൻ്റുവാസനയേജും ഇല്ലാന്തിക്കു പക്ഷപ്രകാരം പ്രക്തി
ശക്തിയേജും ഉപന്യസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിലെ സംശയം
സാധ്യമ്മുളകമല്ലാജ്ഞയാൽ അലക്കാരിപ്പ്. വസ്തു മാത്രം
തന്നെ.

12. പൊതുഭാഷാ=കാഞ്ചം. നിംവരാഭ്രാസി=ഇവിട്
ശ്രദ്ധ അഭ്രാസിക്കുന്നവൻ. പരം=മുഖാവും. പണിപ്പെട്ടു=
പ്രഥാസപ്പെട്ടു. ചേതൽ=കിഞ്ഞ.

ഇവിടെ എഴു പത്രം ദിവസം മുട്ടവറ്റം പണിപ്പെട്ടു
കവിഴന്ന കിഞ്ഞ, താഴ്വാചേപ്പെഷ്ടും നിംവരാഭ്രാസിക്കു
എത്ര കാഞ്ചവും സാല്പ്പും സൃഷ്ടിപ്പിക്കുന്നതായുണ്ട്
ചീരിക്കും നിദർശനാലക്കാരം. ലക്ഷ്യം— ‘വേരോ നി
ദർശനാക്കേം ക്രിയയാൽ കാഞ്ചവേബാധനം’

കവിഴവാൻ ശ്രീലിച്ചതിന്നു ശേഷം കിഞ്ഞ
വാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനെ വിവരിക്കുന്ന — ●

13. ഉദിക്കും=ഉണ്ടാക്കാം. അതും=അതുറുഹം. എന്ന=
എന്നീങ്ങനെ. അനുകരിക്കുക=ഉണ്ടാരാമാ ചെങ്ങുന്നതു
പോലെ ചെങ്ങുക; അഭിനയിക്കുക. ‘കാര കിട്ടുകിലുഡിക്കു
മാരു മഹാന്നിന്’ എന്ന സംഗതിയാണ് അനുകരണത്തി
നു വിഷയം. മത്തുരേ=മനഃപ്രശ്ന. ഈ പദ ആനുകരി
ചു’ എന്നതിലും പരിഹാസപ്പെട്ടല്ലേയോ’ എന്നതിലും അ
നൂപരിക്കുന്നു. ഉഴക്കു=ഭത്തിങ്ങനു. നിംഭാ=നന്നായി.

കിഞ്ഞ കവിഴവാൻ ശ്രീലിച്ചതിന്നു ശേഷം കിഞ്ഞ
വാൻ മതിങ്ങന്നതിനെ, ഒന്നു കിട്ടിയാണു മഹാന്നിനെ
അതാരിക്കുന്ന മനഃപ്രശ്നസ്പാദാവത്തെ അനുകരിച്ചു പരിഹാസി

ക്കയാണെന്നും സംഭാവനം ചെഴുറിക്കൈയാൽ ഉൽപ്പേക്ഷാ ലക്ഷാം. ലക്ഷണം ‘മോാർന്നിൻ ധമ്മയോഗത്താലതുടാ നല്ലിയാ ഈതു എന്ന വർണ്ണത്തിലാശുക ഉൽപ്പേക്ഷാവു യലംകൂടി.’’

14. സത്ത്=ബുദ്ധം. ജീവനം=വൈജ്ഞാം. അവിലു= ശ്ലിനസപ്രധാനയായ മായ; അജ്ഞതാനം. കൃഷ്ണ=പ്രധാനവേഗം, ആശൂ=അവില്ലയായ കൃഷ്ണ. അഭിഹാനം= ദേഹാദിക്കിൽ താനെനം ഗ്രഹാദിയിൽ എന്നോതെനമു ഒളി ബുദ്ധി. ഉംഗി=അല. പ്രപഞ്ചം=സംസാരം. അപാ രസിന്യു=കര കാണാത്ത നദി. ‘ദേശേനദവിരേഖയി നല്ലും സിന്യുന്നുസരിതിന്റെയാം’ എന്ന അമരം.

ഇവിടെ പ്രപഞ്ചത്തിനം സിന്യുചിനം അദ്ദേം ക്രിച്ചിറിക്കൈയാൽ അപക്രമിക്കാം സത്തജീവനം’ എന്നി ഞങ്ങൾ തത്തദിവയവന്നുകൊ തുടി ആരോപമുള്ളതിനാൽ അതു സമസ്യവസ്തു വിഷയമായ സാവധാനവാതുപകമാ ണെന്നു ധരിക്കുന്നം. നാലാംപാദത്തിലാക്കട്ട കണ്ണു ഈ ചീയുന്നതിനെ നീതുന്നതായി സംഭാവനം ചെഴുറിക്കൈയാൽ ഉൽപ്പേക്ഷാലക്ഷാം. ഈ നണ്ഡലക്ഷാരങ്ങുകളും അംഗാംഗി ഭാവസങ്കാം.

15. ആദിസ്വാഷ്ടി=ആദ്രത്തെ സ്വാഷ്ടി. വേദം=‘ആ തി ആദേവാവാഞ്ഞദേഹ സലിലചാസിൽ’ ‘ആദേവാവാഞ്ഞദ

മാസന് സലിലമേവ; “എന്ന മുതി. തൃടാതെ ‘അപേ എ വസസർജാദേ താസുവിഞ്ചമവാസുജത്’” എന്ന മനസ്സു തിയോസ്യാഷ്ടിസ് ‘ഗ്രംഖരാഭ്യാ’—എന്ന കാളിദാസൻ തത്താതിൽ; അ ജലത്തിൽ. പരിചയിച്ചതു=ശീലിച്ചതു. (നീ നൽക) അത്രസ്യാഷ്ടി ജലമാണ്; ജലത്തിലെ ജീവികൾ മനസ്സുരാധിരിക്കാൻ വഴിയില്ല; അത്ഥാവാകട്ട നിത്യമാണെ താനം അതുകയാൽ ഇന്ന കാണുന്ന ഇം മനസ്സുരാശൈ അനും മനസ്സുമാധിരിക്കണം. മനസ്സുമാധിരിക്കുന്നേയാൽ നീ നിറ്റിലിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അ ശ്രീലഭമാണ് നാം ഇന്ന കൂട്ടികളിൽ കാണുന്നതു എന്ന ഭാവം.

അംഗങ്ങാരം അനുമാനം. “സാധനങ്കാണ്ട സാഹ്യ തെരു യുഹിപ്പതനമാനമാം” എന്ന ലക്ഷ്മണം. ഇവിടെ ന രർ പക്ഷം, ത്രിസ്യാഷ്ടിക്ക മുമ്പ് മനസ്സുമാധിതന്നുവെന്നതു സാഹ്യം, അത്രപരിചയം അനുസരിച്ചു ഇന്നം നീതുന്നതു യേറ്റു.

16. ‘കളകളു’ചീരിക്കുക=കളകളശബ്ദതോടുള്ള ചീരിക്കുക. കാതവേ=പരഞ്ഞിടവേ. കൃതാത്മം=സഹായം അംഗങ്ങാരം സ്വപ്നാവോക്തി.

17. പലവാര=പലപ്രാവശ്യം. മെരുശരീരം. മന താർ=ഹ്രദയം. മയക്കിട്ടം=വലീകരിക്കണം. ഇതും സ്വപ്നാവോക്തിതന്നെ.

18. പുവൻ=പിംഗ്യു (പുക്കൊഴിഞ്ഞ വീഴാതെ ഇളംകായ) തന്ന=ഉടക്ക്. ഉഞ്ച്=ശ്രദ്ധിയ. തേൻ=ലാലാജലം; ശിത്രുക്കളുടെ വായിൽനിന്നു ഒഴുക്കന്ന വെള്ളം. കലിപ്പും=കലിച്ചിരിക്കുന്ന പാട്. പരിഗണ്യം=എടുവും ഗണിക്കുന്നതെല്ലാം.

താദുശപുണ്യമാണ ഭൂമിയിൽ പരിഗണ്യമെന്ന പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ മഹാസം പരിഗണ്യമെല്ലുന്ന കിട്ടുന്നതിനാൽ പരിസംപ്രാലക്കാരും ലക്ഷ്യണം ‘‘ഇതാണതല്ലുന്ന വസ്തുനിയമം പരിസംപ്രയാം’’ ഇവിടെ നിശ്ചയം ശാഖേ മണ്ണ, പ്രംശുമാണ്.

കലാരത്നം ഗാനം ഗഗനതലവരത്നം ദിനകരൻ സഭാരതം വിദ്യാർഥി ശ്രദ്ധപുടരത്നം ഹരികമാ നിശ്ചാരത്നം ചന്ദ്രൻ ശയനതലവരത്നം ശരീരവി മഹിരത്നാ ശ്രീമാൻ സകലക്കലവരത്നം സൃതനയൻ എന്നിങ്ങിനെ ഭാഷാഭ്രംബനാട്ടിൽ ഉദാഹരിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കു.

19. കാമനിക്കുമല്ലവു്=ലാളിക്കുന്നസമയം. ആരുത്തൈ=ശൈത്യിയോടെ. ഏററിടന്ന=ചുല്ലിക്കുന്ന. സൃതപാദത്വാധ നം=പുതുനേൻ ചവിട്ട്. ഭൂത=ഭൂമധ്യൻ (പാത്രം രാമനേൻ പിതാവായ ജമദഗ്നി മഹാശിഖാദ അച്ഛൻ) ഇംഗ്രേഷ്യാഭാ അടു മുണ്ടാത്തും പശ്ചാഷിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ട ഭൂമി

ഹം ഒരുവിൽ വിജ്ഞലോകത്തു ചെന്നുപ്പോൾ വിജ്ഞ കിട്ടണമുന്നുന്നതായ്ക്കും അദ്ദേഹങ്ങളിൽനിന്ന് മാറ്റത്തു ചവിട്ടുകൂട്ടും ചാരിട്ടോരു സ്ഥാപിക്കുന്നതായ ശ്രദ്ധാർ അതിനെ ത്രീവി ത്വരമുന്ന ചിരന്മായി ധരിക്കുകയും ചെയ്യുവെന്ന ഭാഗ വത്രം ഷേഖരിക്കുന്നു. ആ മര ധരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് വിജ്ഞവിനെ ത്രീവിത്സലാംചെന്നെന്നു പറയുന്നതു. രസം=ആ നാഡം.

ഭേദവിന്റെ ചവിട്ടു വിജ്ഞവിനെ സന്ദേഹിപ്പിച്ചതിലും എത്രും അധികം, സുതപാദത്താധനം പിതാവിനെ സന്ദേഹിപ്പിക്കുന്നവെന്നു. പരഞ്ഞിനിക്കുയാൽ വൃത്തിഓക്കാരാം.

20. കൈല്ലു=ശ്രേഷ്ഠി; ശരീരപാടവം. കോപ്പുക്കിട്ടിവടം കൂട്ടി; അതാംബിച്ച. അതമശ്രേഷ്ഠി=സപ്രശ്രേഷ്ഠി. വിനിപാതം=വിഴ്ച.

ഇവിടെ പുൽബംകൊണ്ടു പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന വിശ്രേഷണത്തെ ഉത്തരാഭ്യംപ്രതിപാദ്യമായ സംഘാന്തരങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അത്മാനതാന്ത്രാസംഖകാരം. ലക്ഷ്മണം=“സാമാന്യം താൻ വിശ്രേഷണതാനിവയിൽ അസൂത്രത്തിനു അത്മാനരാന്ത്രാസമാക്കിന്ത്രംകൊണ്ടു സമർപ്പിക്കാം.”

21. ചെറിട്ടകരുള്ളവരും. കൈത്താൻ=പുഡ്യപോലീക്കുന്ന കൈ. കളിയാട്ടമന്ത്രം = കളിക്കുന്നതിനിടക്ക്. എന്നു=യാതൊൽ തരക്കേട്ടില്ലെന്ന താല്പര്യം. അമൃത്=അമൃതം. അച്ചിന്ത്യവെഭ്യം=ആദിലാചിപ്പാൺപോലും കഴിയാത്തവിധി. അതു മാഹാത്മ്യത്തോടുള്ളിട്ടുണ്ട് (ബഹുലീഹിസ്ഥാസം) കട്ടി ഏതുതന്നെ വേദനിച്ചു കരയുന്നതായാലും മുല കട്ടിപ്പാൺ കൊടുത്താൽ കരച്ചിൽ നിന്തുന്നതും സാധ്യാരണയാണല്ലോ.

ഇവിടെ ‘മറിഞ്ഞിടക്കിലെന്നു?’ എന്നതിനു ‘തൽ പ്രസൂഷ്യന്തു’മിരുംവാക്കും മെത്തവാക്കയാൽ വാക്കുംതും മെത്തക്കമായ കാവ്യലിംഗം അലക്കാരം. സൂത്രമാശ്രത്തു് ഏതാണ്ടിൽ അപകടവുമണ്ട്. കൈത്താരെന്നതിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതും കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കും.

അനന്തരം കട്ടി മൊട്ട് കുത്തി നടക്കുന്നതിനെ വർഗ്ഗിക്കുന്നു.

22. പരിപൂര്യാനി= പരിപ്രൂഢയായ ഭൂമിദേവി; ധാത്രിശ്രദ്ധത്തിനു വളർത്തുമരയെന്നാശ്രത്മണം. വാലകൻ=ചെരുകട്ടി. ഉഴഴി=ഭൂമി.

ഇവിടെ കുത്തി മൊട്ട് കുത്തി നടക്കുന്നതിനു താഴെ വിചാരം മെത്തവാങ്ങലില്ലിച്ചിരിക്കയാൽ മെത്തൻപ്രേക്ഷ അപകാരം.

23. മനവസ്യ=ആദ്രത്തെ സ്ഥിതി. ദുർജാതിലേ
ഡം=ദുർജാതിവിശ്വാഷം. മത്രുന്ന=മനഃപ്രയ. മതം=അഭി
പ്രായം (ഇതു 'ഡാർവ്വിൻ' എന്ന അനുഭൂതിപണിയിൽനിന്ന്
മതമാക്കാൻ) അനന്തരം ഉരക്കക്ക=സുചിപ്പിക്കുക.

അലക്കാരം നിദർശന.

24. വാശി=ശാര്യം. വിലപിച്ചിട്ടന്നതു=കരയുന്ന
തു. അത്യൂദാതി=അതന്നുജനകം. കാവുക്കരണം=കാവുത്തിൽ
നിന്നാണൊവുന്ന കരണാരസം.

അലക്കാരം ഉപമ.

25. കളിക്കോലും=കളിക്കുന്ന. അംകൻ=കട്ടി. അ
സ്മ=അഭിനിവേശം. അനിത്രവസ്തു = നശപരപദാത്മം;
പ്രാപണവികവിഷയസ്വം. ചൊരം=കരച്ചും. അങ്ങളിട്ടനു
ചോഷ്യാൽ=ബോധിപ്പിക്കുന്ന.

അലക്കാരം നിദർശന.

26. മുവ-ഡോ = മുവസംഖ്യിയായ കളിസ്പനം
കൊണ്ട് ഉല്ലസിക്കുന്ന കുക്കണ്ണങ്ങളിൽ
തേനുകളിൽ (വെള്ളംഗിമിസമാസം) ചാരംഡോ എ
ന്നതിന്റെ വിശ്വാഷണം. കളിസ്പനം = അവുക്കതമയുമാ
യ ശബ്ദം. കുക്കണ്ണങ്ങൾ=തരിവളകൾ. കുപ്പന്നമായുണ്ടില
രം=കിലു കിലു' ശബ്ദത്തിന്റെ മാധ്യമം ഡിക്കും. ചാര
ചാങ്കുമണംഗി=മഴനാഹരമായ മൊട്ട് കുത്തി നടക്കുന്ന
റീതി. കുത്തകം=കൈശത്തുകൾ.

അലക്കാരം സ്പദാവോക്കൻ..

മാതാവിന്നള്ള മാഹാത്മ്യം പ്രതിപാദിക്ഷണം —

27. സ്പദം=തനിയെ; ആരും പറ തങ്ങെക്കാട്ടക്കാ തെത്തനേന്ന. അപദ്രും=ക്കത്തേ. ഉച്ചരിക്കുന്ന=പറയുന്ന. ദി വൃപദം=ഗ്രേഷമായ വാക്ക്. അമ്മയ്യുദ്ധയോ=അമ്മമെയെന്ന ഇള്ളതല്ലോ. കാക്കകിൽ=ആരുപ്പോച്ചിക്കുകിൽ. സൃതി=ധമ്മം ശാ സും. പ്രസൂഗൈശരവം=മാതാവിന്നള്ള പൂജ്യത. പ്രക്തി സിലഡം=സ്പദാവസിലഡം. ‘പിത്രംദശഭ്രംബം മാതാഗൈശര വേണാതിരിച്ചുവരു’ എന്ന സൃതി. ഈ ഗൈശരവത്തെ ആ ടിസ്റ്റുന്നപ്പുട്ടത്തിയാണ്, ‘അഞ്ചുമ്പിരം പൂർണ്ണ’മെന്ന വി ധിപ്രകാരം ‘മാതാവിത്രോഹ’ എന്നല്ലാതെ പിത്രമാതരശ എന്നിങ്ങനെ ത്രാവന്നിപ്പുത്തിക്കൂടി വരാത്തതു.

അലക്കാരം അന്നമാറം പ്രസൂഗൈശരവം പക്ഷം, അ കൂതി സിലഡപം സാലും പൂർണ്ണഭ്രംപ്രതിപാദ്രം മേതു.

പ്രസാദവശാൽ തന്മുളകമായ കേരളഭാഷാപ്രാശ സും സമർപ്പിക്കുന്നും.

28. ആ വിശിഷ്ടപദം=അമ്മമെയെന്ന ആ ഗ്രേഷ വാക്ക്. എതിന്നള്ളത് =എതൊരു ഭാഷയുടേതോ. അതു=ആ മലയാളഭാഷ. പുരാതനം=പ്രാചീനം. സ്പദസ്ഥിലഡം=ത നിരൈ ഉണ്ടായതു; മഹാരാജ ഭാഷയിൽനിന്നും ജനിക്കാ തത്തതു.

അലക്കാരം അരാമഡാനം തന്നെ. കേരളഭാഷ, പക്ഷം, ധൂതപദ്ധതം സ്വത്ത്യൂദിശപദ്ധതം സാദ്യം, തങ്ങളുടെ വത്പു യേറ്റു.

ഭാഷ, നിബിഡത്തമായ താദുഖാഡിമാനത്തിന് നമ്മക്ക് നി മായമായിരിക്കുന്നതു രിത്രവാണൗനിങ്ങനെ തദ്ദാരം വീണ്ടും പ്രതിത്തിഃപ്രക്ഷേതനെ പ്രജവരിക്കുന്നു.—

29. അഭിഭാനം=ബഹുമാനം. നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ തന്നും സ്വത്ത്യൂദിശപദ്ധതാബന്ധങ്ങളും അവസ്ഥ നമ്മക്ക് അ ഭിഭാനകരമാണെന്നു താല്പര്യം. ആര്യത്തിന്=ആരു അഭിമാനത്തിന്. സാക്ഷി=പ്രമാണം. സദാ=എല്ലായേധാം. അഞ്ച് തം=രിത്രഭാവം. കാർമ്മവക്ഷഭവിഷ്ടം=മരക്കാതിരിക്കുവിഷ്ടം. കാർമ്മവക്ഷഭാവത്തിനാൽ രിത്രപദാ സ്നേഹാദഭവഹ്മാനാദിക്രമങ്ങൾ വിശയമാണെന്നു സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാഷ, സ്വത്ത്യൂദിശയാബന്ധങ്ങളും നമ്മക്ക് അഭിമാനയേറ്റുവായിരിക്കു കാഞ്ഞകാരണങ്ങൾക്കു അഭ്യേം വിവക്ഷിച്ചു അഭിമാനമാബന്ധതനെ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കയാൽ യേതപ്പോരുന്നുണ്ടാക്കി അലക്കാരം. ലക്ഷ്യം—“അഭ്യേം കാഞ്ഞയേറ്റുകാംക്കിലോ യേറ്റുവാമതു”

അനന്തരം സൂര്യപുനപ്രകാരത്തെ വണ്ണിക്കുന്നു—

30. അപ്പി=അപ്പുയോ. കാലന പ്രശ്നവലം = അവിമയായ കൂടക്കണ്ണ്. തുല്ലി=ആശ. നക്കങ്ങൾ=പാനം ചൊഞ്ഞ

നാം നോക്കുന്നു. ദശാന്തതിലുള്ള ഒഴുക്കുകളിൽ വ്യം
ശ്രൂം. തന്മാവം=മാതാവിന്റെ മുഖം. സൗന്ദര്യപാതയാണ്
അം=മുല കട്ടിക്കുന്ന സമയം. അംകൾ=കട്ടി.

കിന്തയ മുല കട്ടിക്കുന്ന സമയം അമ്മയുടെ മുഖത്തു
ഇടക്കണ്ണിട്ട് നോക്കിക്കാണ്ടിരിക്കുന്നതു സ്വർഗാവികമായി
രിക്കേ, അതുകൂടുതു അമ്മയെ മറക്കാതിരിക്കാനായിട്ടാണെന്നും
സംഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു ഫലോൽപ്പേക്ഷ അല്ല
കാരം. തദ്ദീരാ മാത്രം സൗഖ്യം വ്യംഹം.

31. നീക്കുന്ന = അതുസ്വർഗിക്കുന്ന. വീത്ത്=വീത്ത്.
പരിഭ്രം തോന്നുന്നോടു സാധാരണക്കാർ മുഖം വീപ്പിക്കു
കു പതിവാന്നല്ലോ. കട്ടി. ഒരു മുല കട്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു
ന്നുന്നു മറ്റൊരു മുല ചുരുന്ന പാൽ നിറയുന്നതിനാൽ അ
പ്രമോന്ന വിക്കുക സാധാരണതനും. മൃദിയാതിരിക്കു
വാൻ=പരിഭ്രംവിക്കാതിരിപ്പാൻ. സാരം=താമരപ്പുവി
ന്റെ ഉല്ലപ്പേരുണ്ടൊരു സമാനമരയ. കരം=രിക്കേ.
ചേത്തിട്ടുന്ന = വെച്ചിട്ടുന്ന. സൗന്ദര്യത്തോടു കൈകൊണ്ടു ത
ലോചനവെന്നു ഭാവം.

കിന്തയ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതു സ്വർഗ്ഗാവികമായി
രിക്കേ, സൗന്ദര്യത്തോടു പരിഭ്രംവിക്കാതിരിക്കുവാനാണെന്നും സം
ഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു ഫലോൽപ്പേക്ഷ അല്ലകാരം.
സാരസോദരം ശോദരം ചെന്നതിൽ ഷുന്നത്തവദ്രാഡുസ്

മെന്ന ശബ്ദാലകാരവുമണ്ട്. “പ്രക്ഷണം” പുനരുച്ചവദാ
ഓ സമർപ്പിച്ചിപ്പിതിയം.

സ്ക്രിഹാതിശയമുള്ള ദിക്കിലേ പരിഭ്വതിനവകാശ
മുള്ള. അതുകൊണ്ട് പ്രക്ഷണോൽപ്പന്നയാൽ അവയവപ്പേ
മദ്പാരാ അവധിയായ മാതാവിന്റെ പ്രോത്സാഹം
വ്യംജിക്കുന്നതിനാൽ അലക്കാരേണ വസ്തുലുപനി.

32. സൗത്രാപരി=സൗത്രതിനാദേഹം. സ്വന്തമലോ
വത=സ്വന്തമ്പ്രതിപത്തി.

അലക്കാരം അത്മാനതരഘ്യാസം. സാമാന്യത്താൽ
വിശ്വേഷണമത്മനം. ഷൂഠ്രാഭ്യർത്ഥിക്ക്, കട്ടിയിൽ താഴ്വരെ
നോഭാവത്തെ സംഭാവനം ചെയ്തിരിക്കയാൽ ധമേംാൽ
പ്രക്ഷണുമണ്ട്.

സ്വന്തമ്പ്രതിപത്തി ബാല്പുരത്തിൽത്തന്നെ സ്വദോ
വസിലുമായിരിക്കയാൽ, “ചേരപ്പുകാലങ്ങളിലുള്ള ശ്രീലം
മാക്രമോ മാനഃഗുള്ള കാലം” എന്ന അഭിഞ്ചക്കാക്കി
പ്രകാരം മനസ്സുംബാരാകയും സാധാരണ സ്വന്തമലോല്പ
പണാരാജ്യാഖണ്ഡത്തിലള്ളത്തെപ്പറ്റവാൻഡില്ലെന്നും മറ്റൊ
അത്മാനതരഘ്യാസമഹിമയാൽ വ്യംജിക്കുന്നു.

33-34. കണ്ണ അദ്ദോ കൈ പിടിച്ച നടക്കം; പിന്ന തന്മായ റണ്ട് മുന്നടി എടുത്തു ചെക്കം, കുമ്മണ ഇടവിക്കാണ്ടു കുച്ച മുരം നടക്കം, ഇടക്ക കൈയ്യു കു തി വീഴ്ച ഇങ്ങനെയിരിക്കു, അമ്മദുയാ അച്ചുമോ മ ഭോ കൊടി വരു എന്ന പാതയു കൈ കാട്ടിയാൽ ധൂതി തിൽ പാതയു ചെല്ലുകയും കൈയ്യുട്ടു എന്തുമോപ്പേക്കു പതി വീഴ്കയും ചെങ്ങും ഇംഗ്ലിഷിയം കട്ടികളുടെ ഗുഹ പ്രകാരത്തെ കുമമായി റണ്ട് ഫ്രോക്കസ്കൈലുക്കാണ്ടു വിവാഹി ആരിക്കുന്നു.—

ഒന്താടി=ക്ഷണമോരം. ചിത്രം=ആനുഞ്ഞകൾ.

അലക്കാരം സപ്രകാശവാസത്രുഗ്രാമിതമായ ഭീപകം. “അങ്ങേക്കേക്കയമ്പ്പുതിലപന്പയിപ്പുതു ഭീപകം” എന്ന ഭീപകാലക്ഷണം. ഇവിടെ കൈ പിടിച്ച നടക്കക്ക് മുതലു യ പലേ ധന്തങ്ങൾ ‘എത്ര ചിത്രമാം’ എന്ന കരേ ധന്ത തിൽ അനന്തരിക്കുന്നു.

35. കമ്പിതാംഗം=ഉടൻ നട്ടണിക്കാണ്ടു (കുഡാ വിശ്വേഷണം) ചുട്ട=ഉള്ളവണ്ണി. ചോട്ട=അടി. കാർബ ചൈ=മനസ്സിനു.

ഇതും സപ്രകാശവാസത്രുഗ്രാമിതമായ ഭീപകംതന്നു.

അനന്തരം കവി കാത്തിന്നു വികൃതികളെ അല്ല മൊന്ന കടക്കാക്കിക്കുന്നു.

36. 'കല പില' എന്നതു രബ്ബാനക്കണം. കമി ചീടുന്നതാം പറഞ്ഞുണ്ടാണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ. സ പദി = ഉടനെ. അതുകൂടാം = പുന്നക്കം.

അലക്കാരം സപ്രാവോക്തി.

37. ഹന = അതുകൂട്ടം. തദ്ദീഷയം = അതിൽ പ്ര തിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതി. അന്താംഗങ്ങളി = എദയ തനിനും അസ്പാദ്യത. ചേക്കുക = നൽകുക. അന്തശാൽമം പരിശോധനാത്മമോ = അന്തരാഹായ അത്മത്തിന്റെ പാഞ്ച വേക്ഷണത്തിനായിട്ടും. അന്തരം = ഉള്ളില്ലാള്ളതു; സാരമാ താതു.

അലക്കാരം പൂർണ്ണാഭ്യർത്ഥിൽ മേരുത്തുപ്പേക്ഷ; ഉത്തരാഭ്യർത്ഥിൽ മാലോൽപ്പേക്ഷ.

38. ബാഹ്യവസ്തുരത = ബാഹ്യസൗജ്യം (വിഷ മനുവാം) മുക്കൾ = മോക്ഷീക്കൂർത്തു. വസ്തുതപരനില = പദാത്മ ഔദ്ധരണ സൂക്ഷ്മസ്ഥിതി; വാസ്തവാവസ്ഥ; പരമാത്മസ്വത്ര പരമനാമത്മം. ശ്രൂതിയിൽ രജതമന്മാപ്പോലെ ബുദ്ധ തതിൽ പ്രചയും അത്രോറപിതമാകയാൽ അതു മിത്ര്യാഹാ ണ്ണ. ബുദ്ധം മാനുമേ തത്ത്വമായിട്ടുള്ളൂ. ദിനുകൾ = ദംശേഖ്യം. വിശകലിക്കുക = ചരിന്നബിന്നമാക്കുക. പഞ്ചകോശാദി വി വേചനം ചെയ്യുക. മുക്കൾ ബാഹ്യസൗജ്യംമാനുമായ വി

മുദ്രയോപദാഹണ്ണലിൽ മുക്തിയും നില്ലാതെ പരമാത്മസ്പത്ര പ്രമായ വസ്തുതപ്രതിനിർണ്ണ അപദോക്ഷാനഭ്യതികായി പബ്ലോക്കാഡി വിവേചനം ചെയ്യുന്നതുപോലെ കട്ടിയും വസ്തുക്കളിൽ ആകാരസൗജ്ഞ്യവംകൊണ്ട് മാത്രം തൃപ്പിപ്പെട്ടാതെ അവയുടെ ആന്തരസമിതിയെക്കൂടി ഗ്രഹിക്കവാനായി വിശകലനം ചെയ്യുന്നവെന്ന ഭാവം. അലങ്കാരം മുദ്രണം പറ്റാവും.

പബ്ലോക്കാഡമന്ത്രം — അന്നമയക്കാഡം, പ്രാണമയക്കാഡം, മനോമയക്കാഡം, വിജ്ഞതാനമയക്കാഡം, ആനന്ദമയക്കാഡം എന്നിങ്ങനെ അഭ്യാസം. ഈതിൽ അന്നമയക്കാഡം സ്വീലാരിരമാണ്. പ്രാണമയക്കാഡം, മനോമയക്കാഡം, വിജ്ഞതാനമയക്കാഡം എന്നിവ മുമ്പാം തുടിയതു സൂക്ഷ്മാരീരം. ആനന്ദമയക്കാഡം കാരണാരീരം. ഇവയെ വിവേചനം ചെയ്യു ആത്മാവ് ഇവയെന്നമല്ലെന്ന നിശ്ചയിച്ചുവികയാണ് പബ്ലോക്കാഡവിവേചനം.

39. കോപരീതി_കോപഭാവം. ഇതുകൊണ്ട് കട്ടിയാട്ട വാസ്തവമായ കോപം കരികൾം ഉണ്ടാകയില്ലെന്ന സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കും. ഉരത്ത് = പരഘഷ്ഠായി (അഭിയാവിശേഷണം) അതുപരിപൂർണ്ണദശി = കണ്ണിൽ നിന്നെതെന്നുതു ഒരേഒരുക്കൂടിയ (കംത്രി അനുപഭാത്മം) കാമനെച്ചാടി = മനോഹരമായ ചുണ്ട്. ഭാവം = അവസ്ഥ.

‘കോമളച്ചുണ്ട് പിള്ക്കി നിന്നിട്ടേവാൽ
കാമനിച്ചീഴ്വാൻ തോനമമരു’ എന്ന കൃഷ്ണഗാമ
അലക്കാരം സപ്രാദേവാക്തി.

40. കിട്ടം=അടി കൊള്ളി. അടി’എന്ന ശബ്ദത്ത്
നീറം അപ്പിയാഗം കോപസംഭ്രമാതിരൈയും വ്യംജിപ്പിക്കു
നാ. അതു തദ്ദേശകളിൽ=അതുവാൽ തദ്ദേശമായ കളകൾ
തോട്ടുകൂടം വ്യാപ്തി (ക്രിയാവിഭ്രാഷ്ടാം) അതു=കണ്ണിൽ
അദ്ദം=തടയപ്പെട്ടിട്ടും. കളകൾ = കളസ്പരം. വരട്ടു അ
ചുന്നു=അചുന്നു വരട്ടു, തൊൻ പറമ്പു കൊട്ടക്കാമെന
ഡാവം. താഴെപ്പറങ്ങളിടെ അപ്പുയോഗം മുഖവാതിരൈയും
അമഞ്ചാതിരൈയും എന്നിവയെ വ്യംജിപ്പിക്കുന്നു. അതുകയാർ
ഈ വക ശബ്ദന്ത തോഷമല്ലെന്നും നേരേമരിച്ച കാ
വ്യതിനാ ഗ്രംമായിട്ടാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു. കാര
വേ=പറമ്പു ക്ഷണത്തിൽ.

‘അതു തദ്ദേശകളിലുമോതവേ’ എന്നതു ‘അമ ചു
ണ്ടനാ ചുത്രൈ’ എന്നതിനാ മേതുവായിരിക്കുയാൽ കാ
വ്യലിംഗമലകാരം.

41. തത്ര=ആ കോസറിയിൽ. കാട്ട=വികുതി. ഉ
ദം=മുത്രുളി.

കിഞ്ഞു കോസറി വിരിക്കവാനയക്കാതെ അതിന്
കിടന്ന മരിയുന്നതും മരം സ്ഥലഭക്കോപസപ്രാവഹായും

ഞ്ഞുമിക്ക കോപം ആവിശ്വാസം പയ്യുപ്പമായ കാരണം മായിരിക്കേ താട്ടാകാഞ്ചാഡാവം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കയാൽ വിരേഖാക്കതി അലക്കാരം ലക്ഷ്മണം—‘വിരേഖാക്കതി, ജനിക്കാജ്ഞിക്ക കാഞ്ചം, മേതു വിരിക്കവേ’ കോപശീലമി അലനു’ എന്ന വിരേഖശം, ഈ നാടിരി പ്രവൃത്തികൾ കൈ വേളു മറ്റ വല്ലവരും സഹിക്കുന്നതായാൽക്കൂടി ഈ കൂട്ടൻ നിശ്ചായമായും സഹിക്കയില്ലെന്നിങ്ങനെ അഭിപ്രായ ഗഢമാകയാൽ പരികരാലുകാരവും പറയാം.

കിഞ്ഞകളിടെ വികൃതിപോലും പരമാനന്ദപ്രദമാ ശണ്ണമം പറയുന്നു.

42. ബാലചേപ്പുതം—കൂട്ടികളിടെ ചേപ്പ്. അനി ഷ്ടം—അപ്രിയം. കാലതിക്ക് പ്രകൃതിദേശമെന്നിയെ = കാല സ്ഥിതി, ദേശസ്ഥിതി, സ്ഥാവസ്ഥിതി (ആർഥിക്കൾ) ഈ വയ്യാനും നോക്കാതെത്തന്നെ. സർവ്വമാ = സർവ്വപ്രകാര തിലും. സുധ=അമൃതം. സമസ്യ കാമുമാം=സർവ്വക്ഷം പ്രിയം തന്നെ.

അലക്കാരം പ്രതിവന്നുപെ. ലക്ഷ്മണം—

അവർണ്ണവർണ്ണവാക്കുണ്ടി—

കൊന്നാം ധർമ്മത്തെ വേരെയായു്

നിർദ്ദേശിച്ചാലലുംകാരം

പ്രതിവന്നുപരാഭിയം.

ഇവിടെ 'ആക്ഷം-അനിഷ്ടമായിട്ടാ' 'സമസ്യക്കാരുമാം' എന്നിങ്ങിനെ ഭിന്നാദിശ്വന്തരെല്ലക്കാണ്ട് ഒരേ ധർമ്മ തന്നെ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കാം ലക്ഷണസമന്പാദം. ഷുഠ്യാദി തെരുമ്പുക്കരോടു കൂടി യോജിക്കുന്നൊപാർഡിനുമാറ്റം അന്ത്യാസവുമുണ്ട്.

43. ഏവഹാദി കളക്കാമഭോക്തി=ഇത്രാദി മധ്യ വും മുഴുളവുമായ വാക്കു (ബഹുലീഖി ഘടിതകമ്മധാരയ സ്ഥാസം)

ഇവിടെ കംത്തു നല്ലുന്ന സുവം അന്യാദിശമാണെന്ന പാഠത്തിരിക്കാം ഭേദകാതിരയോക്തി അലക്കാരം ലക്ഷണം=ഭേദം ചൊന്നാലഭേദത്തിൽ ഭേദകാതിരയോക്തിയാം.

44. കാമൽ=കാമനക്കുന്തു. വിഗ്രഹപ്രദം=വിഗ്രഹ സൗഖ്യം കൊടുക്കുന്നതു.

അലക്കാരം പരിസംഖ്യ.

45. കാമലാനനം=മുഖഃശ്വഃവഃ. കംത്തു മുവദ്ദയത്തിനോക്കുന്നതു ഏടുക്കാനുള്ള അത്രുഹത്താലുണ്ട്. അതുന്തർ കിരുത്തം=വാരിയെടുത്തതു. അലമതി=തൃംഖി. അലക്കാരം സപ്താവോക്തി.

46. നിജ കംത്തു=തന്നു കട്ടി. അക്ഷാമിമപ്രമം=നിവ്വാജപ്രണയം. ജല്ലിതം=നിരത്മാശണം (ബാലഭ:

പിതാ) ഇജ്ഞാനസ്ഥി=ഈ ജമം. അയി=കുദിവം. ഭാവിയും പരം=അട്ടത്ത ജനമത്തില്ലണ്ടവുന്ന അയിയും തൃടി. അ മഹാ=അത്യശ്വം. “ചുനാമമാകം നരകത്തിൽനിന്നും തന്നെ പുനരൈ ഗ്രാനാനം ചെയ്യാൽ പുനരൈനഷ്ട ശ്രദ്ധം വിധിച്ചു ശൈവന്മുഖവന്നുതിക നീ.” എ) നാ രാമായണം.

ചെപ്പത്തേള്ളുസ്തു തപസ്സിത്തമാർ
പോത്തേള്ളേന്നാതു വത്തതു സാത്മം
ആതകസിന്ദുക്കളിൽനിന്നു ബന്ധ-
അരാതത്തെ ഇക്കുട്ടിർ കഴരാവുഡ്ലേ).”
എന്ന് വള്ളേതാണി.

47. അത്മം=ധനം (പ്രീതിയപുജയാത്മം) ധനം=യജതാനാലി (അത്രപുജയാത്മം) അയയ്ക്കുവം. പര മുഖം=ചരലോകത്തിൽ മാത്രം. ഉദയശ്ലാക്കസൗഖ്യ ഒ=ഈ ലോകത്തിലും പരശ്ലാക്കത്തിലും സുവാദംശാഖതു. പരമാത്മം=വാസുവം; ഉൽക്കുഷ്ടാത്മമെന്നമത്മം.

ധന്മാത്മജേളക്കാളിം ചെപ്പതലിനു ചെവശിഷ്ട ഏ
ജന്മനു പരഞ്ഞതിരിക്കയാൽ വ്യതിരേകാലങ്ങാരം.

48. “ഹാ’ എന്നതു അത്യശ്വംപ്രോതകം. മിചിക്കു=ക്കണ്ണിനു (ചക്ഷിപ്പിച്ചത്തിനു) ഘനസാരാലിക്കം = പച്ച

ക്രൈസ്തവ്യാരം. മെഡിററീറ്ററിനു (തപ്പിന്ത്രയത്തിനു) ചാദനരസംക്രമിക്കണം-ചാദനരസത്തിനാലും. അലിയും തപ്പിന്ത്രയം സുതനെപ്പുതക്കുന്നേരും എന്ന ഭാരതം. നാ സിക്കിക്കണ്ടുകൊണ്ട് (ഹ്രാജേന്റ്രിയത്തിനു) നവസൗരം- പുതുതായ പരിമളം. കുട്ടമളം-പുതുമെട്ട്. കാത്തിന്തിര ആ കാശസൗഖ്യവാദികൾ കാണന്നതിലും, ആലിംഗനത്തിലും, ശ്രീരാമ്പിൽ മുക്താതിജ്ഞം ഉണ്ടാവുന്ന ആനന്ദത്തിലും പ്രക്രിയപദ്ധതിക്കാണ്ട് പ്രതിചാലിച്ചിരിക്കുന്നു.

49. ചുണ്ടിനു-അധിരത്തിനു (ലക്ഷ്മണയാർക്ക് സൈന്യന്ത്രിയത്തിനെന്നമത്മം). സുധ-അമ്മതം. ചെവിക്കു-കാത്തിനു (ഗ്രോഗ്രേന്റ്രിയത്തിനു) യോഗഗ്രഹമണിനുംവെവി വം-യോഗത്താൽ പ്രാപ്യമായ മൺകാദപ്രഭാവം. യോഗ ഒന്നായ-ചിത്തവൃത്തിനിരോധാക്കനും. യമം, നിയമം, ആസനം, പ്രാണാധാരം, പ്രത്യാധാരം, ധാരണ, യുംനം, സമാധി എന്നിങ്ങനെ യോഗത്തിനു എടു അംഗങ്ങളുണ്ട്. ഇതിൽ യുംനംഡാക്കിൽ അന്വേഷപ്പെടുന്ന നാദവിശ്വാഷം തന്നെ നാദമെന്നു പറയുന്നതു. യുംനംഡെന്നായും, ധാരണ കിൽ മഹാസ്ഥിനെ എവിടെ നിരത്തിയോ ആ സ്ഥലത്തു ണ്ടാവുന്ന അസ്വേഷത്തിൽ മഹാസ്ഥിന്തിര എക്കാറ്റമാക്കുന്നു. “തെന്തു പ്രത്യാധൈകതാനതായുംനാം” എന്ന പാതം ജലയോഗസ്ഥാനം. ധാരണധാരകട്ടു, എദയപ്പണിക്കം, നാസികാഗ്രം, ക്രമലും മിതലായ എത്രക്കിലും കൈ സ്ഥാ

നാന്തിൽ മനസ്സിനെ നിരത്തുകത്തെനു. “ദേഹവാസ ശ്രീത്യസ്യ ധാരണാ” എന്ന പാതംജലിന്മുത്തം. ഇങ്ങിനെ ചൂന്തസമയത്തുണ്ടാവുന്ന നാദാനാഭവത്തെയുണ്ട് നാദാനാഭസ്ഥാനലൈഥേനു പറയുന്നതു. ഇതിലുള്ള അന്തരം വാചാമഗ്രാചരമാണെന്തെ.

ഉന്നന്നവാള്ക്കുയേ ശ്രീഹ്രം ദ്രോധ്യാനം മെ സമ്മതം
രാജ്ഞാഗ്രഹപദം പ്രാപ്ത്യും സുവോഹായോള്ളു

[ചേതസ്സ്]

സദ്ഗൃഹത്രയസന്ധാരീജായതേ നാദജോലയഃ

“നാദാന സന്ധാനസമാധിഭാജാം
യോഗ്രീശ്വരാണാം എദി വല്ലമാനഃ
ആനദമേകം വച്ചസാമഗ്ര്യം
ജാനാതിരം ത്രി ഗ്രന്ഥാമ എം്യുവ്”

എന്നും മരിം ഹംദയാഗ്രഹപ്രകാശികയിൽ പാണ്ടിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. നാദാനസന്ധാനത്തിനു പലേ ദേഹ ഔദ്ധീം അവസ്ഥകളും അതിൽത്തെനു വിസ്തരിച്ചപാണ്ടി കൂടം. ഏത്തിന്ത്യമനസ്സിനു. ആ സരസകാവുഡാവനം പ്രസിദ്ധവും സരസമായ കാളിഭാസാദി മഹാ കവി കാവ്യത്തിന്റെ അത്മം (സാദിൻ ഭാവയത്തിൽഭാവനം അത്മം) കിഞ്ഞ സരസമായ കാവ്യാത്മംപോലെ ആലോചനാമുത്തമാണെന്നു താല്പര്യം. ‘ചുണ്ടിന്’-ഈത്രാദിയാൽ

ചുംബകംസംവ്യൂഹത്തയും, ‘ചേവിക്ക്’—ഇത്രാദിയാൽ കളഭാഷണാലി ശ്രദ്ധാപനമാനത്തെയുമാണ് കാണിക്കേണ്ടത്. ഇതിനെ പദ്ധതിയിൽ നിർവ്വക്തിയെയും ‘ഹത്തി നാല്ലുരസകാവുംബാവനം’ എന്നതിനാൽ വിശദമാണെങ്കിലും ഇതിനും ദയാസ്ഥാനത്തെയും എടുത്തു കാണിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. പുര പുരത്തൊന്തു പുരഷാത്മം.

ഈ രണ്ട് പദ്ധതിക്കിൽ ഒരേ വസ്തുവിനെ (കാണ്ടി നെ) താഴെ പലതായ്ക്കുളിച്ചിരിക്കായാൽ ഉള്ളേഖാലക്ഷാരം. പശ്ചാനം—‘ഉള്ളേഖാലക്ഷാരം’ നെ പലതായി നിന്ന് കുറക്കിൽ’ ചേരപ്പെട്ട താൻ പുരപുരത്മ’മെന്നതിനാൽ ധർമ്മാത്മകാമനോക്ഷണങ്ങളാണും വലിയ പുരഷാത്മമല്ലെന്നു കിട്ടുന്നതുകൊണ്ടുപരിസംഖ്യാത്മാണ്.

50. ബാല്-വിലാസം = കൊച്ചുക്കിന്ത്യങ്ങളിടെ കല കല ശബ്ദവിലസിതം. കാലുന്ന=ഉള്ള. ഗ്രഹം=വീട്. സന്ത-ഗതം=സന്താനസന്പത്തായ സൗഖ്യം. ശ്രമദ്ദേശി= ശ്രമസ്ഥാൻ.

ഈതിലെ ശ്രമദ്ദേശി ശ്രമം ‘ശ്രമദ്ദേശി തന്നെ ശ്രമദ്ദേശി’ എന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉള്ളശ്രൂവിയേയാണോ അംഗീകാര്യാൽ രണ്ടാമത്തെ ശ്രമശബ്ദത്തിനും ശ്രമദ്ദേശി ശബ്ദത്തിനും ഉൽക്കുള്ളാണെന്ന അത്മത്തിൽ ലക്ഷണ, ഉൽക്കുത്തിരേണും പ്രാംഗം. ഇത്താം പ്രാംഗത്തെയാണ് അതു

ലക്കാരികൾക്ക് അനുഗ്രഹിപ്പിക്കുവാച്ചുപറയാൻ പറഞ്ഞാൽ.

മുത്തം—ഗീതി—ലക്ഷ്മണം— “അതും ഒപ്പും അഭിഭ്രംബനി നാരചേഴ്സിട്ടിള്ള ലക്ഷ്മണം തന്നെ മാറാതെയുത്തരാംബന്തി നടപ്പേശിക്കു ഗീതിക്കാമെന്നാൽ.”

ചെരുതും സൃഷ്ടിനിടരോകിട്ടാതെനി—
ചല്ലുപെപ്പതലിനാപരിചായ്ക്കു ചെങ്കുവാൻ
പരിക്ലീനേ യമധനാപ്രകാരിക്കാ
പരിചിൽജ്ഞയിക്കു, പരികമ്മകല്പ്പിയായ്.

ശ്രീ വിള്ളേശ്വരൻ ജാമാ—
സാവിന്റെ ക്രമാനുരൂപതലേ,
ക്രിയിൽജ്ഞയിക്കു മേനേലെ
സവിരേഷം സഹാനജം.

